

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра «Охорони праці і навколишнього середовища»
(найменування кафедри)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗПН02 – «Цивільний захист і охорона праці в галузі»
(назва навчальної дисципліни)

Освітня програма: «Композиційні та порошкові матеріали, покриття»
(назва освітньої програми)

Спеціальність: 132 – «Матеріалознавство»
(найменування спеціальності)

Галузь знань: 13 – «Механічна інженерія»
(найменування галузі знань)

Ступінь вищої освіти: магістр
(назва ступеня вищої освіти)

Затверджено на засіданні кафедри
композиційних матеріалів, хімії та технологій
(найменування кафедри)

Протокол № 1 від 27.08.2019 р.

м. Запоріжжя 2019

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Цивільний захист і охорона праці в галузі, нормативна
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Викладач	Якімцов Юрій Вячеславович, Нестеров Олександр Васильович
Контактна інформація викладача	(061)7698-359, 0987511622, E-mail: yakim@zntu.edu.ua
Час і місце проведення навчальної дисципліни	Предметна аудиторія кафедри
Обсяг дисципліни	Кількість годин- 90, кредитів - 3, розподіл годин (лекції - 15, практичні, семінарські, лабораторні - 15, самостійна робота - 60), вид контролю - диф. залік
Консультації	Згідно з графіком консультацій
2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни	
<p>Пререквізити: Безпека життєдіяльності фахівця з основами охорони праці.</p> <p>Конкретні теми. Змістовний модуль 1: Тема 1 Категорії та поняття в безпеці життєдіяльності, таксономія небезпек, Тема 2 Застосування ризик-орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС, Тема 3 Класифікація надзвичайних ситуацій на території України, Тема 4 Техногенні небезпеки та їхні наслідки. Типологія аварій на потенційно-небезпечних об'єктах, Тема 5 Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки, Тема 6 Соціально-політичні небезпеки, їхні види та особливості. Соціальні та психологічні чинники ризику. Поведінкові реакції населення у НС, Тема 7 Управління силами та засобами цивільного захисту під час надзвичайних ситуацій, Тема 8 Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення та адміністративно-територіальних об'єктів у НС.</p> <p>Змістовний модуль 2: Тема 1 Правові та організаційні основи охорони праці. Соціальний захист потерпілих на виробництві, Тема 2 Державне управління охороною праці, державний нагляд та громадський контроль за охороною праці. Навчання з питань охорони праці, Тема 3 Розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві, Тема 4 Профілактика травматизму та професійних захворювань, Тема 5 Основи виробничої санітарії і гігієни праці, Тема 6 Основи виробничої безпеки. Загальні вимоги безпеки. електробезпека, Тема 7 Основи пожежної безпеки на виробничих об'єктах.</p>	
3. Характеристика навчальної дисципліни	
<p>Вивчення дисципліни «Цивільний захист та охорона праці в галузі» надасть можливість майбутньому фахівцю ознайомитись з нормативно-правовими документами в галузі безпеки, що дозволить йому при прийнятті рішень в майбутній діяльності враховувати необхідність забезпечення безпечних умов праці та заходи захисту робітників, населення та навколишнього середовища в умовах надзвичайних ситуацій.</p> <p>Загальні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. КЗ.03; - визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків. КЗ.08; - здатність до подальшого автономного та самостійного навчання на основі новітніх науково-технічних досягнень. КЗ.10; - уміння складати наукові та науково-технічні звіти за результатами роботи. КЗ.12. <p>Фахові компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати сучасні методи і методики експерименту у лабораторних та виробничих умовах, уміння роботи із дослідницьким та випробувальним устаткуванням для вирішення завдань в галузі матеріалознавства. КС.03; - здатність планувати і виконувати дослідження, обробляти результати експерименту з використанням сучасних інформаційних технологій, програмного забезпечення, інтерпретувати результати натурних або модельних експериментів. КС.12; - здатність виявляти об'єкти для їх вдосконалення з метою покращення комплексу технологічних і службових властивостей. КС.16; - здатність розробляти та впроваджувати заходи з підвищення надійності, ефективності та безпеки при проектуванні процесів термічної обробки виробів. КС.20. <p>Результати навчання:</p> <p>Нормативний зміст підготовки магістра, сформульований у термінах результатів навчання:</p>	

- ПРН1. Володіти логікою та методологію наукового пізнання;
- ПРН2. Уміти виявляти, формулювати і вирішувати матеріалознавчі проблеми і задачі відповідно до спеціальності; розуміти важливість нетехнічних (суспільство, здоров'я, охорона навколишнього середовища, економіка) обмежень (соціально-етичний маркетинг);
- ПРН15. Уміти застосовувати вимоги вітчизняних та міжнародних нормативних документів щодо формулювання та розв'язання наукових та науково-технічних задач розробки, виготовлення, випробування, сертифікації, утилізації матеріалів, створення та застосування ефективних технологій виготовлення виробів з порошкових та композиційних матеріалів.

4. Мета вивчення навчальної дисципліни

- підготовка фахівців, здатних творчо мислити, вирішувати складні проблеми інноваційного характеру та приймати продуктивні рішення у сфері цивільного захисту (ЦЗ);
- формування у майбутніх фахівців умінь та компетенцій для забезпечення ефективного управління охороною праці (ОП) та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду.

5. Завдання вивчення дисципліни

- засвоєння студентами новітніх теорій, методів і технологій з прогнозування надзвичайних ситуацій (НС), побудови моделей їхнього розвитку, визначення рівня ризику та обґрунтування комплексу заходів, спрямованих на відвернення НС, захисту персоналу, населення, матеріальних та культурних цінностей в умовах НС, локалізації та ліквідації їхніх наслідків;
 - забезпечення гарантії збереження здоров'я і працездатності працівників у виробничих умовах конкретних галузей господарювання через ефективне управління охороною праці та формування відповідальності у посадових осіб і фахівців за колективну та власну безпеку.
- Засвоївши програму навчальної дисципліни «Цивільний захист і охорона праці в галузі» майбутні магістри за відповідними напрямками підготовки, спеціальностями та освітніми програмами (спеціалізаціями) мають бути здатними вирішувати професійні завдання з урахуванням вимог ЦЗ і ОПГ та володіти наступними основними професійними компетенціями з ЦЗ і ОПГ для забезпечення реалізації вказаних завдань.

6. Зміст навчальної дисципліни

Вивчення дисципліни «Цивільний захист та охорона праці в галузі» ставить за мету ознайомитись з нормативно-правовими документами в галузі безпеки, що дозволить майбутньому фахівцю при прийнятті рішень в майбутній діяльності враховувати необхідність забезпечення безпечних умов праці та заходи захисту робітників, населення та навколишнього середовища в умовах надзвичайних ситуацій.

7. План вивчення навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Усього	Денна форма					Заочна форма			
		у тому числі					Усього	у тому числі		
		Лекції	Лабораторні заняття	Інші види занять	Індивідуальна робота студентів	Самостійна робота студентів		Лекції (год.)	Лабораторні заняття (год.)	Самостійна робота студентів (год.)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1 – «Цивільний захист»										
Тема 1. Правове регулювання ЦЗ України	6	2	–	–	–	4	6	1	–	5
Тема 2. Єдина державна система цивільного захисту, її складові, завдання та режими функціонування	6	2	–	–	–	4	6	–	–	6
Тема 3. Планування заходів ЦЗ. Захист населення і територій від НС	6	2	–	–	–	4	6	1	1	4
Тема 4. Спостереження та лабораторний контроль. Моніторинг небезпек, що можуть спричинити НС	8	–	2	–	–	6	8	–	–	8
Тема 5. Надзвичайні ситуації мирного часу та	10	–	4	2	–	4	10	–	–	10

особливого періоду, їх вплив на безпеку населення України										
Тема 6. Забезпечення заходів і дій в межах завдань єдиної системи цивільного захисту	6	–	–	–	–	6	6	–	–	6
Тема 7. Спеціальна функція у сфері ЦЗ	3	–	–	–	–	3	3	–	–	3
Разом за змістовим модулем 1	45	6	6	2	–	31	45	2	1	42
Змістовий модуль 2 – «Охорона праці в галузі»										
Тема 1. Міжнародні норми та основні нормативно-правові акти України в галузі ОП. Система управління ОП	8	2	–	–	–	6	8	1	–	7
Тема 2 Аналіз потенційних небезпек при дослідженні процесів зварювання	23	4	8	–	–	11	23	1	1	21
Тема 3. Заходи безпеки при проведенні досліджень процесів зварювання	14	2	–	–	–	12	14	–	–	14
Разом за змістовим модулем 2	45	8	8	–	–	29	45	2	1	42
Усього годин:	90	14	14	2	–	60	90	4	2	84

8. Самостійна робота

Самостійна робота включає вивчення лекційних матеріалів, виконання лабораторних та практичних робіт, отримання індивідуального завдання. Кількість годин вказана в розділі 7. Графік консультативної допомоги та розклад контрольних заходів здобувач отримує на кафедрі.

9. Система та критерії оцінювання курсу

Стратегія оцінювання	Вага, %	Термін	Критерії оцінювання
поточне оцінювання	10	впродовж семестру	теоретичний звіт за кожною темою
Лабораторні та практичні роботи	15		захист лабораторних та практичних робіт
Розрахунково-графічна робота	25		захист розрахунково-графічної роботи
Вирішення тестових завдань з матеріалів лекцій	50		тестове оцінювання знань матеріалу лекцій
складання заліку	60-100	після модулю	зараховано
	35-59		не зараховано з можливістю повторного складання
	1-34		не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Політика курсу

Вимоги при вивченні навчальної дисципліни полягають в систематичному вивченні наданих матеріалів, сумлінній самостійній роботі та своєчасному виконанні контрольних заходів.